

Käyttöturvallisuustiedote

STARTA Bromsvätska DOT 4+

Korvaa päivämäärän: 31.7.2023

Tarkastuspäivämäärä: 30.4.2024

KOHTA 1: Aineen tai seoksen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot

1.1 Tuotetunniste

Kauppanimi: STARTA Bromsvätska DOT 4+

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Suosittelut käytöt: jarrunesteet

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Toimittaja

Yritys: Hagmans Nordic AB
Osoite: Box 112
Postinumero: 511 10
Kaupunki: Fritsla
Maa: RUOTSI
Sähköposti: info@hagmansnordic.com
Puhelin: +46 (0)320-18900
Kotisivu: startaprodukter.se

Jula Finland Oy
Säterinportti Business campus
Linnoitustie 6
02600 Espoo
+358 (0) 753 263 820
technical.fi@jula.com

1.4 Häät puhelinnumero

0800 147 111 tai 09 471 977 (Myrkytystietokeskus).

KOHTA 2: Vaaran yksilöinti

2.1 Aineen tai seoksen luokitus

CLP-luokitus: Repr. 2;H361fd

Tärkeimmät oireet ja haittavaikutukset: Epäillään heikentävän hedelmällisyyttä. Epäillään vaurioittavan sikiötä.

Käyttöturvallisuustiedote

STARTA Bromsvätska DOT 4+

Korvaa päivämäärän: 31.7.2023

Tarkastuspäivämäärä: 30.4.2024

2.2 Merkinnät

Merkit

Huomiosanat:

Varoitus / Varning

Sisältää

Aine:

Tris[2-[2-(2-methoxyethoxy)ethoxy]ethyl] orthoborate / Tris[2-[2-(2-methoxyethoxy)ethoxy]ethyl] orthoborate;

Vaaralausekkeet

H361fd

Epäillään heikentävän hedelmällisyyttä. Epäillään vaurioittavan sikiötä. / Misstänks kunna skada fertiliteten. Misstänks kunna skada det ofödda barnet.

Turvalausekkeet

P102

Säilytä lasten ulottumattomissa. / Förvaras oåtkomligt för barn.

P280

Käytä suojakäsineitä/silmiensuojainta/kasvonsuojainta. / Använd skyddshandskar/ögonskydd/ansiktsskydd.

P301/310

JOS KEMIKAALIA ON NIELTY: Ota välittömästi yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN tai lääkäriin. / VID FÖRTÄRING: Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRALEN/läkare.

P305+351+338

JOS KEMIKAALIA JOUTUU SILMIIN: Huuhto huolellisesti vedellä usean minuutin ajan. Poista mahdolliset piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista. / VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja.

P501

Hävitätä sisältö / säiliö hyväksytyssä jätteenkäsittelylaitoksessa paikallisten määräysten mukaisesti. / Innehållet/behållaren lämnas till godkänd avfallsanläggning i enlighet med lokala föreskrifter.

2.3 Muut vaarat

Tuote ei sisällä PBT- tai vPvB-aineita.

Hormonitoimintaa häiritsevät ominaisuudet: Ei tunnettuja.

Käyttöturvallisuustiedote

STARTA Bromsvätska DOT 4+

Korvaa päivämäärän: 31.7.2023

Tarkastuspäivämäärä: 30.4.2024

KOHTA 3: Koostumus ja tiedot aineosista

3.2 Seokset

Aine	CAS-Numero/ EY-numero/ REACH-rek.nro	Pitoisuus	Muistiinpanot	CLP-luokitus
Tris[2-[2-(2-methoxyethoxy)ethoxy]ethyl] orthoborate	30989-05-0 250-418-4 01-2119462824-33	80 - 95 %		Repr. 2;H361fd
2-[2-(2-butoksietoksi)etoksi]etanoli	143-22-6 205-592-6	10 - 15 %		Eye Dam. 1;H318 C ≥ 30%: Eye Dam. 1; H318 20% ≤ C < 30%: Eye Irrit. 2; H319
3,6,9,12-tetraoxahexadecan-1-ol	1559-34-8 216-322-1	1 - 3 %		Eye Irrit. 2;H319
2-(2-metoksietoksi)etanoli	111-77-3 203-906-6 01-2119475100-52	0 - 2,99 %		Repr. 1B;H360D C ≥ 3%: Repr. 1B;H360D
2-(2-butoksietoksi)etanoli	112-34-5 203-961-6 01-2119475104-44	< 1 %		Eye Irrit. 2;H319

H- / EUH-lausekkeiden sanamuoto, katso osa 16.

KOHTA 4: Ensiaputoimenpiteet

4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

- Sisäänhengitys:** Mene raittiiseen ilmaan. Tunnettaessa jatkuvaa pahoinvointia hakeuduttava lääkärin hoitoon.
- Nieltyinä:** Huhdeltava suu vedellä. Ei saa oksennuttaa. Jos oksentaminen tapahtuu, pidä päätä matalalla niin, että vatsan- sisältö ei pääse alas keuhkoihin. Ota välittömästi yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN tai lääkäriin.
- Ihokosketus:** Poista saastuneet vaatteet. Pese iho vedellä ja saippualla.
- Silmäkosketus:** Huuhtelee heti vedellä (mieluiten silmien huuhteluun tarkoitetuilla välineillä) vähintään 5 minuutin ajan. Avaa silmä kunnolla. Poista mahdolliset piilolinssit. Tunnettaessa jatkuvaa pahoinvointia hakeuduttava lääkärin hoitoon. Huuhtelua jatkettava myös matkalla lääkärille.
- Yleistä:** Tajuttomalle henkilölle ei koskaan saa antaa mitään suun kautta. Lääkärin hoitoon hakeuduttaessa mukana on oltava käyttöturvallisuustiedote tai -etiketti. Jos on epävarmuutta, hakeudu lääkärin hoitoon.

4.2. Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Katso osa 11.

4.3. Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityistä hoitoa koskevat ohjeet

Hoida oireet. Varmista, että hoitohenkilökunta on tietoinen kyseisestä materiaalista ja suojautuu asianmukaisesti.

KOHTA 5: Palontorjuntatoimenpiteet

5.1 Sammutusaineet

- Soveltuvat sammutusaineet:** Sammuta jauheella, vaahdolla tai vesisumulla.
- Soveltumattomat sammutusaineet:** Älä ruiskuta vedellä, koska se voi aiheuttaa palon leviämisen.

Käyttöturvallisuustiedote

STARTA Bromsvätska DOT 4+

Korvaa päivämäärän: 31.7.2023

Tarkastuspäivämäärä: 30.4.2024

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Saattaa palaessaan tuottaa hiilimonoksidia sisältäviä haitallisia savukaasuja.

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Jäähdytä syttymätöntä varastoa vedellä tai vesisumulla.

Käytä itsenäistä hengityslaitetta ja kemikaalisuojapukua vain, jos henkilökohtainen (lähi)kosketus on todennäköistä.

Saastunut sammutusvesi on hävitettävä asianmukaisesti.

Muut tiedot: Palojätteistä ja sammutusvedestä huolehdittava paikallisten määräysten mukaan. Vältä tuotteen joutumista viemäriin tai pintavesiin.

KOHTA 6: Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä

6.1 Varotoimenpiteet, henkilösuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Muu kuin pelastushenkilökunta: Pidä tarpeeton henkilöstö poissa.
Tuki vuoto, jos voit tehdä sen turvallisesti.
Vältä hengittämästä ainetta / pysy riittävän kaukana. Huolehdi hyvästä ilmanvaihdosta.
Vältettävä ihokosketusta sekä tuotteen joutumista silmiin. Katso suojavälineiden tyyppi kohdasta 8.

6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Vuotanutta ainetta ei saa päästää viemäriin eikä pintavesiin. Suurien päästöjen yhteydessä on otettava yhteys viranomaisiin.

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Vuotanut aine kootaan ja imeytetään hiekan tai muun absorboivan palamattoman materiaalin avulla ja siirretään tarkoitukseen sopiviin jättesäiliöihin. Hukka voi aiheuttaa liukkaita.

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Katso suojavälineiden tyyppi kohdasta 8. Katso hävittämisohjeet kohdasta 13.

KOHTA 7: Käsittely ja varastointi

7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Vältettävä höyryn tai ruiskutussumun hengittämistä. Varottava kemikaalin joutumista iholle ja silmiin. Katso suojavälineiden tyyppi kohdasta 8. Pese kädet ennen taukoja, ennen sosiaaliilojen käyttöä ja töiden jälkeen.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Aine on säilytettävä turvallisesti, lasten ulottumattomissa ja erillään elintarvikkeista, rehusta, lääkevalmisteista ym. Säilytettävä tiiviisti suljetussa alkuperäispakkauksessa. Säilytettävä huoneen lämmössä.

7.3 Erityinen loppukäyttö

Ei erityisiä käyttötapoja kohdassa 1.2 ilmoitettujen lisäksi.

KOHTA 8: Altistumisen ehkäiseminen ja henkilösuojaimet

Käyttöturvallisuustiedote

STARTA Bromsvätska DOT 4+

Korvaa päivämäärän: 31.7.2023

Tarkastuspäivämäärä: 30.4.2024

8.1 Valvontaa koskevat muuttujat

Ammatillinen altistusraja

Aineen nimi	Aikaväli	ppm	mg/m ³	kuitua/cm ³	Kommentti	Huomautus
2-(2-metoksietoksi) etanoli	8h	10	50			iho
2-(2-metoksietoksi) etanoli	15m					
2-(2-butoksietoksi) etanoli	8h	10	68			
2-(2-butoksietoksi) etanoli	15m					

iho = Aine voi imeytyä elimistöön ihon kautta.

DNEL - työntekijät

Tris[2-[2-(2-methoxyethoxy)ethoxy]ethyl] orthoborate, cas-no 30989-05-0					
Altistuminen	Arvo	Arviointikerroin	Annoskuvaaja	Päävaikutusparametri	Huom
Ihon kautta tapahtuvaa altistumista koskeva DNEL-arvo (pitkäaikainen altistuminen – systeemiset vaikutukset)	8,3 mg/kg bw/day				
Hengitysteiden kautta tapahtuvaa altistumista koskeva DNEL-arvo (pitkäaikainen altistuminen – systeemiset vaikutukset)	29,1 mg/m ³				
2-(2-metoksietoksi)etanoli, cas-no 111-77-3					
Altistuminen	Arvo	Arviointikerroin	Annoskuvaaja	Päävaikutusparametri	Huom
Ihon kautta tapahtuvaa altistumista koskeva DNEL-arvo (pitkäaikainen altistuminen – systeemiset vaikutukset)	0,53 mg/kg bw/day				
Hengitysteiden kautta tapahtuvaa altistumista koskeva DNEL-arvo (pitkäaikainen altistuminen – systeemiset vaikutukset)	50 mg/m ³				

Käyttöturvallisuustiedote

STARTA Bromsvätska DOT 4+

Korvaa päivämäärän: 31.7.2023

Tarkastuspäivämäärä: 30.4.2024

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

Asianmukaiset tekniset torjuntatoimenpiteet:

Tuotetta on käytettävä tiloissa, joissa on hyvä ilmanvaihto.
Aine on säilytettävä turvallisesti, lasten ulottumattomissa ja erillään elintarvikkeista, rehusta, lääkevalmisteista ym.
Pestävä kädet huolellisesti käsittelyn jälkeen ja ennen syömistä tai tupakointia. Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty kemikaalia käytettäessä.
On oltava mahdollisuus silmien huuhteluun.

Henkilösuojaimet, silmien tai kasvojen suojaus:

Käytä suojalaseja/kasvonsuojainta.

Henkilösuojaimet, ihonsuojaus: Käytä sopivaa suojavaatetusta.

Henkilösuojaimet, käsien suojaus:

Käytä käsineitä. Käsineiden täytyy olla SFS-EN 374 -standardin mukaiset.
Materiaalin tyyppi ja paksuus:
Nitriilikumi. Imeytymisaika: > 8 tuntia.
Butyylikumi. 0,5 mm Imeytymisaika: > 8 tuntia.

Käsineen sopivuus ja kestävyys riippuvat käytöstä eli kosketuksen toistuvuudesta ja kestosta, käsineen materiaalin paksuudesta, käyttötarkoituksesta ja kemiallisesta kestävydestä. Pyydä lisäohjeita käsineen toimittajalta.

Henkilösuojaimet, hengityksen suojaus:

Hengityssuojainta ei normaalisti tarvita. Huolehdi hyvästä ilmanvaihdosta.

Ympäristöaltistumisen torjuminen:

Varmistettava yhdenmukaisuus paikallisten päästömääräysten kanssa.

KOHTA 9: Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Muuttuja	Arvo/yksikkö
Olomuoto	Neste
Väri	Meripihka
Haju	Heikko
Liukoisuus	Vesiliukoisuus: Liukeneva

Käyttöturvallisuustiedote

STARTA Bromsvätska DOT 4+

Korvaa päivämäärän: 31.7.2023

Tarkastuspäivämäärä: 30.4.2024

Muuttuja	Arvo/yksikkö	Huomiot
Hajukynnys	Ei tietoja	
Sulamislämpötila	< -50 °C	
Jäätymispiste	Ei tietoja	
Kiehumispiste ja kiehumisalue	> 260 °C	
Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	Ei tietoja	
Syttyvyysrajat	Ei tietoja	
Räjähdyksäraja	Ei tietoja	
Leimahduspiste	> 120 °C	
Itsesyttymislämpötila	> 280 °C	
Hajoamislämpötila:	Ei tietoja	
pH (käyttöliuos)	7 - 10,5	
pH (konsentraatti)	Ei tietoja	
Kinemaattinen viskositeetti	Ei tietoja	
Viskositeetti	5 - 10 mm ² /s	@ 25°C
Jakautumiskerroin n-oktanoliv/vesi	Ei tietoja	
Höyrynpaine	1 mbar	@ 25°C
Tiheys	1,04 g/cm ³	@ 20°C
Suhteellinen tiheys	Ei tietoja	
Höyryntiheys	Ei tietoja	
Suhteellinen tiheys (kyll. ilma)	Ei tietoja	
Partikkelien ominaisuude	Ei tietoja	

9.2 Muut tiedot

Muuttuja	Arvo/yksikkö	Huomiot
Haihtumisnopeus		Tietoja ei ole saatavilla.

KOHTA 10: Stabiilisuus ja reaktiivisuus

10.1 Reaktiivisuus

Ei tunnettuja reaktiivisuusvaaroja liittyen tähän tuotteeseen.

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Stabiili suositelluissa varastointi- ja käsittelyolosuhteissa.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Ei tunnettuja.

10.4 Vältettävät olosuhteet

Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

Vahvat hapot/ Vahvat emäkset. Vahvat hapettimet/ Vahvat pelkistimet.

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

Ei tunnettuja.

KOHTA 11: Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

11.1 Tiedot asetuksessa (EY) N:o 1272/2008 määritellyistä vaaraluokista

Käyttöturvallisuustiedote

STARTA Bromsvätska DOT 4+

Korvaa päivämäärän: 31.7.2023

Tarkastuspäivämäärä: 30.4.2024

Välitön myrkyllisyys - suun kautta:

STARTA Bromsvätska DOT 4+

Organismi	Testityyppi	Altistumisaika	Arvo	Johtopäätös	Testimenetelmä	Lähde
Rotta	LD50		> 5000 mg/kg			

Olemassa olevien tietojen perusteella luokituskriteerien ei katsota täyttyvän.

Välitön myrkyllisyys - ihon kautta:

STARTA Bromsvätska DOT 4+

Organismi	Testityyppi	Altistumisaika	Arvo	Johtopäätös	Testimenetelmä	Lähde
Kani	LD50		> 3000 mg/kg			

Olemassa olevien tietojen perusteella luokituskriteerien ei katsota täyttyvän.

Välitön myrkyllisyys - hengitysteiden kautta:

Olemassa olevien tietojen perusteella luokituskriteerien ei katsota täyttyvän.

Ihosityövyyttävyys/ärsytys:

Olemassa olevien tietojen perusteella luokituskriteerien ei katsota täyttyvän. Poistaa iholta rasvan ja kuivattaa ihoa. Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.

Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys:

Olemassa olevien tietojen perusteella luokituskriteerien ei katsota täyttyvän. Voi ärsyttää silmiä.

Hengitysteiden tai ihon herkistyminen:

Olemassa olevien tietojen perusteella luokituskriteerien ei katsota täyttyvän.

Sukusolujen perimän vaurioituminen:

Olemassa olevien tietojen perusteella luokituskriteerien ei katsota täyttyvän.

Syöpää aiheuttavat vaikutukset:

Olemassa olevien tietojen perusteella luokituskriteerien ei katsota täyttyvän.

Lisääntymiselle vaarallinen:

Epäillään heikentävän hedelmällisyyttä. Epäillään vaurioittavan sikiötä.

Yksittäinen STOT-altistuminen:

Olemassa olevien tietojen perusteella luokituskriteerien ei katsota täyttyvän.

Toistuva STOT-altistuminen:

Olemassa olevien tietojen perusteella luokituskriteerien ei katsota täyttyvän.

Aspiraatiovaara:

Olemassa olevien tietojen perusteella luokituskriteerien ei katsota täyttyvän.

11.2 Tiedot muista vaaroista

Hormonitoimintaa häiritsevät ominaisuudet:

Ainesosilla ei ole hormonitoimintaa häiritseviä ominaisuuksia suhteessa muihin kuin kohdeorganismeihin, koska ne eivät täytä asetuksen (EU) 2017/2100 B jakson kriteereitä.

KOHTA 12: Tiedot vaarallisuudesta ympäristölle

12.1 Myrkyllisyys

STARTA Bromsvätska DOT 4+

Organismi	Laji	Altistumisaika	Testityyppi	Arvo	Johtopäätös	Testimenetelmä	Lähde
Kalat	Oncorhynchus mykiss		96hLC50	> 100 mg/l			

Olemassa olevien tietojen perusteella luokituskriteerien ei katsota täyttyvän.

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

Helposti biohajoavaa.

Käyttöturvallisuustiedote

STARTA Bromsvätska DOT 4+

Korvaa päivämäärän: 31.7.2023

Tarkastuspäivämäärä: 30.4.2024

12.3 Biokertyvyys

Biokertymistä ei ole odotettavissa. Log Pow < 2

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Odotetaan siirtyvän maaperässä.

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Tuote ei sisällä PBT- tai vPvB-aineita.

12.6 Hormonitoimintaa häiritsevät ominaisuudet

Ainesosilla ei ole hormonitoimintaa häiritseviä ominaisuuksia suhteessa muihin kuin kohde-organismeihin, koska ne eivät täytä asetuksen (EU) 2017/2100 B jakson kriteereitä.

12.7 Muut haitalliset vaikutukset

Testitiedot eivät ole saatavissa.

KOHTA 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät

Jos tuotteesta toimitettavassa muodossaan tulee jätettä, se täyttää ongelmajätteen tunnusmerkit (Dir. 2008/98/EU). Kerää läikkeit ja jätteet suljettuihin, vuotamattomiin säiliöihin hävitettäväksi paikallisessa ongelmajätekeskuksessa.

Jäteluokitus:

EWC-koodi: Riippuu toimialasta ja käytöstä yms.

16 01 13* jarrunesteet

15 01 10* pakkaukset, jotka sisältävät vaarallisten aineiden jäämiä tai ovat niiden saastuttamia

KOHTA 14: Kuljetustiedot

14.1 YK-numero tai tunnistenumero:

Ei sovellettavissa.

14.4 Pakkausryhmä:

Ei sovellettavissa.

14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi:

Ei sovellettavissa.

14.5 Ympäristövaarat:

Ei sovellettavissa.

14.3 Kuljetuksen vaaraluokat:

Ei sovellettavissa.

14.6 Erityiset varotoimet käyttäjälle

14.7 Merikuljetus irtolastina IMO:n asiakirjojen mukaisesti

KOHTA 15: Lainsäädäntöä koskevat tiedot

15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi

Muut tiedot:

Kemikaaliturvallisuusarviointia ei ole tehty.

Käyttöturvallisuustiedote

STARTA Bromsvätska DOT 4+

Korvaa päivämäärän: 31.7.2023

Tarkastuspäivämäärä: 30.4.2024

KOHTA 16: Muut tiedot

Muut tiedot:

Tämä käyttöturvallisuustiedote on laadittu vain tätä tuotetta varten, ja se koskee vain tätä tuotetta. Käyttöturvallisuustiedote perustuu nykyiseen tietämykseemme sekä tietoihin, jotka toimittaja on toimittanut tiedotteen laatimisen aikaan. Käyttöturvallisuustiedote täyttää käyttöturvallisuustiedotteiden laatimiseen sovellettavan lain vaatimukset asetuksen 1907/2006/EY (REACH) ja siihen tehtyjen muutosten mukaisesti.

Myyjää koskevat muistiinpanot: Muutoksia on tehty kohtiin: 11, 16.

Vaaralausekkeet

H318	Vaurioittaa vakavasti silmiä.
H319	Ärsyttää voimakkaasti silmiä.
H360D	Voi vaurioittaa sikiötä.
H361fd	Epäillään heikentävän hedelmällisyyttä. Epäillään vaurioittavan sikiötä.

Maa: FI